

UCHWAŁA Nr 817 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 1 grudnia 1951 r.

w sprawie zatwierdzania projektów urbanistycznych i architektonicznych.

W celu zapewnienia należytej oceny projektów urbanistycznych i architektonicznych, podniesienia poziomu tych projektów oraz usprawnienia trybu ich zatwierdzania — Prezydium Rządu uchwala, co następuje:

§ 1. W trybie niniejszej uchwały zatwierdzane są następujące projekty urbanistyczne: projekty założeń (zasad) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projekty tych planów oraz projekty zasadniczych rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych. Postępowanie z pozostałymi projektami urbanistycznymi regulują przepisy dotychczasowe.

§ 2 1. Projekty, o których mowa w § 1, zatwierdzają prezydya wojewódzkich rad narodowych — o ile w dalszych postanowieniach zatwierdzenie nie zostało zastrzeżone Prezydium Rządu lub Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli.

2. Prezydya wojewódzkich rad narodowych decydują, które rozwiązania urbanistyczno-architektoniczne, nie zastrzeżone władzom centralnym, uważać należy za zasadnicze i podlegające zatwierdzeniu przez te prezydya.

3. Szczegółowe instrukcje w tym zakresie wydaje Minister Budownictwa Miast i Osiedli.

§ 3. 1. Zatwierdzeniu przez Prezydium Rządu podlegają projekty, wymienione w § 1, dla m. st. Warszawy i obszaru Warszawskiego Zespołu Miejskiego, miast: Łodzi, Krakowa, Gdańska, Gdyni i Sopotu, Szczecina, Wrocławia, Poznania, Lublina, Bydgoszczy, Częstochowy, Tych oraz miast niecki węglowej: Katowic, Gliwic, Bytomia, Chorzowa, Zabrze, Sosnowca i Dąbrowy Górniczej.

2. Dla miast i obszarów, wymienionych w ust. 1, wymagają zatwierdzenia przez Prezydium Rządu, jako zasadnicze, projekty rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych, które są związane z budową lub odbudową budowli:

- 1) o kubaturze ponad 100.000m³;
- 2) przeznaczonych na siedzibę władz centralnych;
- 3) innych, które ze względu na charakter, wygląd lub położenie wpłyną decydująco na plastyczne ukształtowanie miast, jak: budowle monumentalne, zabytkowe, dworce, ośrodki przemysłowe, parki, mosty itp., a które Prezydium Rządu zleci przedstawić sobie do zatwierdzenia.

§ 4. 1. Zatwierdzaniu przez Ministra Budownictwa Miast i Osiedli podlegają projekty, wymienione w § 1, dla miast, których spis ustala ten Minister.

2. Dla miast, o których mowa w ust. 1, wymagają zatwierdzenia przez Ministra Budownictwa Miast i Osiedli, jako zasadnicze, projekty rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych, które są związane z budową lub odbudową budowli:

- 1) przeznaczonych na siedzibę wojewódzkich rad narodowych i ich organów, wojewódzkich komitetów partii i okręgowych rad związków zawodowych;
- 2) przeznaczonych na pomieszczenia szkół akademickich, teatrów, muzeów i miejskich domów kultury;
- 3) innych, wymienionych w § 3 ust. 2 pkt 3, które Minister Budownictwa Miast i Osiedli zleci przedstawić sobie do zatwierdzenia.

3. Zatwierdzenia przez Ministra Budownictwa Miast i Osiedli wymagają ponadto projekty rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych, które są związane z budową wszelkich budynków o kubaturze ponad 30.000 m³, z wyjątkiem zastrzeżonych do zatwierdzenia przez Prezydium Rządu (§ 3).

§ 5. Minister Budownictwa Miast i Osiedli może zażądać przedstawienia sobie do rozpatrzenia projektu, zatwierdzonego przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej (§ 2).

§ 6. 1. Projekty wymienione w § 1 przed przedstawieniem do zatwierdzenia powinny być uzgodnione

z zainteresowanymi władzami i organami publicznymi; projekty, związane z obiektami zabytkowymi, powinny być uzgodnione z organami konserwatorskimi. O ile projekty nie były opracowane na zlecenie prezydów powiatowych rad narodowych (miejskich rad narodowych miast, stanowiących powiaty miejskie), powinny być uzgodnione z tymi prezydiami.

2. W razie niemożności uzgodnienia stanowisk prezydium wojewódzkiej rady narodowej przedstawia sprawę do decyzji Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

§ 7. 1. Projekty do zatwierdzenia przez Prezydium Rządu przedstawia Minister Budownictwa Miast i Osiedli.

2. Przy przedstawianiu projektów rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych, związanych z budową lub odbudową budowli z zakresu budownictwa specjalnego, Minister Budownictwa Miast i Osiedli działa w porozumieniu z właściwym ministrem, a związanych z obiektami zabytkowymi — w porozumieniu z Ministrem Kultury i Sztuki.

§ 8. Jeżeli opracowanie projektu rozwiązania urbanistyczno-architektonicznego związane jest z budową lub odbudową budowli, stanowiących zasadniczy element tego rozwiązania (§§ 2—5) — szkiecowe projekty architektoniczne (elementy projektu wstępnego inwestycji, dotyczące rozwiązania architektonicznego) tych obiektów podlegają zatwierdzeniu na tych samych zasadach i — o ile jest to uzasadnione — równocześnie z projektem rozwiązania urbanistyczno-architektonicznego.

§ 9. Zatwierdzanie szkiecowych projektów architektonicznych, nie wymienionych w § 8, regulują zarządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

§ 10. Decyzje co do projektów rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych i szkiecowych projektów architektonicznych, opracowanych przez inwestorów i złożonych do zatwierdzenia, powinny być przez prezydya wojewódzkich rad narodowych i Ministra Budownictwa Miast i Osiedli wydawane w ciągu 14 dni od dnia otrzymania tych projektów. W tym samym terminie projekty takie powinny być przedstawiane do zatwierdzenia, jeżeli zatwierdzenie należy do władzy wyższej.

§ 11. Minister Budownictwa Miast i Osiedli w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego określa w drodze zarządzeń warunki, jakim powinny odpowiadać szkiecowe projekty architektoniczne.

§ 12. Minister Budownictwa Miast i Osiedli w porozumieniu z właściwymi ministrami może upoważnić organa weryfikacyjne poszczególnych państwowych biur projektowych do zatwierdzania podstawowych projektów budowlanych. Skład osobowy organów weryfikacyjnych biur projektowych, podlegających Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli, wymaga w tych przypadkach akceptacji tego Ministra, w innych zaś biurach projektowych — akceptacji właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Budownictwa Miast i Osiedli. Upoważnienie może dotyczyć wszystkich lub niektórych projektów podstawowych, opracowanych w danym biurze projektowym.

2. Wykaz biur projektowych, których organa weryfikacyjne będą mogły być upoważnione do zatwierdzania podstawowych projektów budowlanych, ustala Minister Budownictwa Miast i Osiedli w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 13. 1. Wszelkie projekty typowe budynków i urządzeń w zakresie budownictwa ogólnego wymagają

zatwierdzenia przez Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

2. Pod względem urbanistyczno-architektonicznym projekty typowe innych budynków i urządzeń w osiedlach, a w szczególności budowli wojskowych, przemysłowych, kolejowych i portowych, wymagają zgody Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

§ 14. 1. Projekty podstawowe powinny odpowiadać zatwierdzonym szkicowym projektom architektonicznym; zmiany mogą być dopuszczone jedynie w przypadkach, uzasadnionych ważnymi względami gospodarczymi lub plastycznymi.

2. Zmiany, o których mowa w ust. 1, jeżeli dotyczą usytuowania, rozmiarów, wyglądu lub przeznaczenia budowli, wymagają zatwierdzenia przez władzę, która zatwierdziła szkicowy projekt architektoniczny.

§ 15. Państwowe biura projektów ponoszą pełną odpowiedzialność za właściwe opracowanie projektów.

§ 16. 1. Prezydya wojewódzkich rad narodowych powołają wojewódzkie komisje urbanistyczno-architektoniczne jako fachowe organa opiniujące wszystkie projekty, wymienione w §§ 1 i 3, dla obszaru województwa.

2. Członków komisji wyznaczają prezydya wojewódzkich rad narodowych za zgodą Ministra Budownictwa Miast i Osiedli. Prezydya wojewódzkich rad narodowych mogą kierować do zaopiniowania przez komisje również podstawowe projekty budowlane, których zatwierdzenie należy do tych preydiów.

§ 17. Minister Budownictwa Miast i Osiedli powoła Główną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną jako fachowy organ opiniujący projekty, których zatwierdzenie należy do Prezydium Rządu i Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

§ 18. Komisje urbanistyczno-architektoniczne powołane zostaną zgodnie z uchwałą Nr 36 Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1951 r. (Monitor Polski Nr A-9, poz. 134).

§ 19. Minister Budownictwa Miast i Osiedli wyda regulamin Głównej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej oraz wzorowy regulamin dla wojewódzkich komisji urbanistyczno-architektonicznych.

§ 20. Minister Budownictwa Miast i Osiedli oraz prezydya wojewódzkich rad narodowych w przypadkach, w których uznają to za wystarczające, mogą — bez kie-

rowania projektu do komisji urbanistyczno-architektonicznej — posłużyć się opinią wydaną co do projektu przez organ opiniodawczy (kolegium lub rada techniczna) państwowego biura projektów. Do organów tych w takich przypadkach — bez względu na resortową podległość biura — Minister Budownictwa Miast i Osiedli bądź prezydium wojewódzkiej rady narodowej deleguje swego przedstawiciela. Postanowienie powyższe nie dotyczy projektów związanych z obiektami zabytkowymi.

§ 21. Projekty urbanistyczne oraz szkicowe projekty architektoniczne w zakresie, dotyczącym budownictwa specjalnego, podlegają przepisom niniejszej uchwały tylko co do umiejscowienia tego budownictwa oraz powiązania urbanistyczno-architektonicznego z otaczającym krajobrazem i zabudową.

§ 22. Przepisy, dotyczące preydiów wojewódzkich rad narodowych, stosuje się odpowiednio do Preydiów Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi.

§ 23. Dla obszaru m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego:

- 1) Minister Budownictwa Miast i Osiedli może upoważnić Naczelnego Architekta Warszawy do zatwierdzania projektów, zastrzeżonych do zatwierdzenia przez Ministra Budownictwa Miast i Osiedli w § 4 ust. 3;
- 2) projekty zastrzeżone do zatwierdzenia przez Prezydium Rządu nie są opiniowane przez Główną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną; projekty te Minister Budownictwa Miast i Osiedli lub z jego upoważnienia — Naczelnny Architekt Warszawy — przedstawia do rozpatrzenia Naczelnej Radzie Odbudowy Warszawy i Prezydium Rządu;
- 3) wszystkie podstawowe projekty budowlane wymagają zatwierdzenia pod względem urbanistycznym i architektonicznym przez Naczelnego Architekta Warszawy.

§ 24. Po rozpoczęciu działalności przez Komitet do Spraw Urbanistyki i Architektury uchwała Prezydium Rządu rozgranaczy zakres właściwości Prezydium Rządu i Ministra Budownictwa Miast i Osiedli, określony niniejszą uchwałą — pomiędzy Prezydium Rządu, Komitet do Spraw Urbanistyki i Architektury oraz Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

§ 25. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*